

«МЕДИА САУАТТЫЛЫҚ БАҚ МЕН МАНИПУЛЯЦИЯҒА ҚАРСЫ ҚҰРАЛ РЕТІНДЕ»

**ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ СЕМИНАР
БАҒДАРЛАМАСЫ**

AR19679821 «Қазақстанның ақпараттық кеңістігінде медиа манипуляцияны тану және медиасауаттылықты дамыту әдістерін әзірлеу»

жобасы аясында

2023 жыл 3 қараша

М.ӘУЕЗОВ АТЫНДАҒЫ ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН
УНИВЕРСИТЕТІ

**«МЕДИА САУАТТЫЛЫҚ БАҚ МЕН
МАНИПУЛЯЦИЯҒА ҚАРСЫ ҚҰРАЛ
РЕТІНДЕ»**

AR19679821 «Қазақстанның ақпараттық кеңістігінде медиа
манипуляцияны тану және медиасауаттылықты дамыту әдістерін
әзірлеу»

2023 жыл 3 қараша

Logos of participating institutions: HNU, Yunnan University, Technische Universität Dresden, NUST, Altynbirin Academy, Heilongjiang University.

СЕМИНАР БАҒДАРЛАМАСЫ

Пішім: дөңгелек үстел офлайн және масштабтау платформасында онлайн (<https://us06web.zoom.us/j/3343340017?pwd=REplQUZ6NWJLZ0hkcU5obEdUQ2ZTZz09>)

Өтетін орны: Қазақстан Республикасы, Шымкент қаласы, Тәуке хан даңғылы, 5, бас ғимарат, бөлме 342

Күні мен уақыты: 03 қараша 2023 жыл сағат 10.00 (Астана уақытымен)

Мақсаты: мүдделі тараптармен медиа манипуляцияны зерттеудің және Қазақстанда және одан тыс жерлерде медиа сауаттылықты дамытудың өзекті мәселелерін талқылау

Қатысушылар: ғалымдар, педагогикалық ұжым,

Шымкент мектептерінің әкімшілігі мен мұғалімдері, студенттер, ЮНЕСКО –ның кластерлік бюросының өкілдері. Алматы қаласы, Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, А№ Байтұрсынов атындағы

«Білім беруде зерттеулер мен бағалаудың ұлттық орталығы «Талдау» АҚ, еліміздің, алыс (Қытай, Германия) және жақын шетелдердің (Ресей, Өзбекстан) университеттері

Модераторлар: Қалдыкозова С.Е., п.ғ.к., М.Әуезов атындағы ОҚУ «Орыс тілі мен әдебиеті» кфедрасының меңгерушісі, жобаның аға ғылыми қызметкері.

Баймұрзаева К.Б. – М.Әуезов атындағы ОҚУ «Орыс тілі мен әдебиеті» кфедрасының аға оқытушысы

Время	Программа
10.00	Дөңгелек стөлді ашу <i>Ыбырайым Әзімхан Оразбайұлы, филология ғылымдарының кандидаты, доцент, Филология факультетінің деканы</i> <i>Парманкуулова Перизат Жақсылыққызы, PhD доктор, М.Әуезов атындағы ОҚУ ғылыми жобалар мен бағдарламалар Департаментінің директоры</i>
10.05	Кіріспе сөз <i>Шакенова Майгул Төлегенқызы, филология ғылымдарының кандидаты, доцент, AR19679821 «Қазақстанның ақпараттық кеңістігінде медиа манипуляцияны тану және медиа сауаттылықты дамыту әдістерін әзірлеу» жобасының жетекшісі</i>
10.10	“Жоғары білім беру жүйесінде медиа сауаттылықты дамыту: міндеттер мен шешімдер” <i>Гүлнәр Асанбаева, философия ғылымдарының кандидаты, журналистік білім және медиа сауаттылық жөніндегі сарапшысы, Алматы</i>
10.25	«Манипуляция дегеніміз не?» <i>Холгер Куссе, Дрезден техникалық университетінің Славянтану институтының директоры, Дрезден, Германия</i>

10.35	<p>БАҚ кеңістігіндегі қоғамдық сананы манипуляциялаудың заманауи мәселелері</p> <p><i>Карабулатова Ирина Советовна, филология ғылымдарының докторы, М.В. Ломоносов атындағы ММУ Жасанды интеллект институтының профессоры, РХДУ филология факультеті шетт тілдері кафедрасының профессоры П.Лумумба, Хэйлунцзян университеті Орыс тілі институтының «Орыс тілі» цифрлық гуманитарлық технологиялар орталығының жетекшісі, Харбин, Қытай, Ресей</i></p>
10.45	<p>«Әлеуметтік желідегі ақпарат ағыны»</p> <p><i>Майусова Нұржамал Әбілжанқызы, Қазақстан Журналистер одағының мүшесі, «Созақ үні» газеті редакциясының ақпаратты талдау бөлімі басшысы</i></p>
10.50	<p>«Ақпараттық және мәдиасауатты ашып көрсету және білім мазмұны дарыту»</p> <p><i>Қаратабанов Руслан Әділханұлы, Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясының вице-президенті, оқу бағдарламалары мен оқулықтардың авторы, Астана</i></p>
11.00	<p>«Гуманитарлық білімнің пәнаралық парадигмасындағы сананы лингвистикалық манипуляциялау мәселесі»</p> <p><i>Радбил Тимур Бенюминович, филология ғылымдарының докторы, профессор, Н.И. Лобачевский атындағы Нижний Новгород мемлекеттік ұлттық зерттеу университетінің қолданбалы лингвистика кафедрасының меңгерушісі, Нижний Новгород, Ресей</i></p>
11.10	<p>«Әлеуметтік желілердің негізгі мәселесі кибербуллинг құрбаны болмау жолы (Жасөспірімдермен жұмыс жасау бойынша ұсыныстар)»</p> <p><i>Сихамбекова Жанслу Әбдіразаққызы, № 30 О. Жандосов атындағы орта мектеп директоры, Шымкент қаласы</i></p>
11.15	<p>«Интернет-технологиялардың қастандық теорияларын ілгерілетудегі ролі (Орта Азия елдерінің мысалында)»</p> <p><i>Аймағамбетова Марал Бейсетайқызы, филология ғылымдарының кандидаты, медиа сауаттылық бойынша аймақтық сарапшы, ЮНЕСКО ИИТО жобаларының және Қазақстандағы Internews өкілдігінің Media CAMP жобасының қатысушысы, Павлодар</i></p>
11.25	<p>Заманауи цифрлық дипломатияда триггерлерді болдырмау үшін коммуникация тактикасы</p> <p><i>Ху Цзяронг PhD доктор, орыс тілі кафедрасы, Далянь технологиялық университеті, Далянь, Ляонин провинциясы, Қытай</i></p>
11.35	<p>«Жаңалық мәтіндер корпусын қалыптастыруға, сараптамалық таңбалауға және жіктеуге мультиагенттік көзқарас»</p> <p><i>Оспанова Ұлжан, магистрант, ҚР БҒМ А. Байтұрсынов атындағы «Талдау» білім беру саласындағы зерттеулер мен бағалау ұлттық</i></p>

	<i>орталығы АҚ қолданбалы зерттеулер мен әзірлемелер Департаментінің директоры, Астана</i>
11.40	«Виртуалды тұлғаның қалыптасуына тіл білімінің ықпалы тұрғысынан» <i>Кененбаев Еркін PhD доктор, Шыршық мемлекеттік педагогикалық университетінің доценті, Шыршық, Өзбекстан</i>
11.55	«Көпмәдениетті интернет кеңістігіндегі манипуляция: лингвистикалық белгінің семантикалық компонентін ауыстыру» <i>Попович Ольга Александровна, филология ғылымдарының кандидаты, Торайғыров университетінің филология кафедрасының доценті, Павлодар</i>
12.05	«Оқушылар мен жасөспірімдер арасында кибербуллингтің алдын алу» <i>Жапбаркулова Салтанат Рахманбердиевна, №17 Лермонтов атындағы мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары, орыс тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімі, Шымкент</i>
12.10	«БАҚ өкілдерінің көзімен медиа манипуляция және медициналық сауаттылық мәселелері» <i>Масалева Алиса, «Время» газетінің журналисі, Шымкент</i>
12.15	Еркін микрофон
12.25	Ұсыныстар әзірлеу

ПРОГРАММА
МЕЖДУНАРОДНОГО НАУЧНОГО СЕМИНАРА

**«МЕДИАГРАМОТНОСТЬ КАК ИНСТРУМЕНТ
ПРОТИВОДЕЙСТВИЯ МЕДИАМАНИПУЛИРОВАНИЮ»**

в рамках проекта

АР19679821 «Разработка методики распознавания медиаманипулирования и продвижения медиаграмотности в условиях информационного пространства Казахстана»

3 ноября 2023 г.

ЮЖНО-КАЗАХСТАНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ
М.АУЭЗОВА

**«МЕДИАГРАМОТНОСТЬ КАК
ИНСТРУМЕНТ ПРОТИВОДЕЙСТВИЯ
МЕДИАМАНИПУЛИРОВАНИЮ»**

АР19679821 «РАЗРАБОТКА МЕТОДИКИ РАСПОЗНАВАНИЯ
МЕДИАМАНИПУЛИРОВАНИЯ И ПРОДВИЖЕНИЯ
МЕДИАГРАМОТНОСТИ В УСЛОВИЯХ ИНФОРМАЦИОННОГО
ПРОСТРАНСТВА КАЗАХСТАНА»

3 НОЯБРЯ 2023

Г. Шымкент

ПРОГРАММА СЕМИНАРА

Формат проведения: круглый стол в режиме офлайн и онлайн на платформе зум (<https://us06web.zoom.us/j/3343340017?pwd=REplQUZ6NWJLZ0hkcU5obEdUQ2ZTZz09>)

Место проведения: Республика Казахстан, г. Шымкент, просп. Тауке хана, 5, главный корпус, ауд. 342

Дата и время: 03 ноября 2023 года, 10.00 (по времени г. Астана)

Цель: обсудить со стейкхолдерами актуальные вопросы изучения медиаманипулирования и продвижения медиаграмотности в Казахстане и за его пределами

Участники: ученые, ППС, администрация и учителя школ г.Шымкента, студенты, представители Кластерного Бюро ЮНЕСКО в г. Алматы, Национальной академии образования им. Ы. Алтынсарина, АО «Национальный центр исследования и оценки в образовании «Талдау» имени А. Байтурсынова, вузов страны, дальнего (Китай, Германия) и ближнего зарубежья (Россия, Узбекистан).

Модераторы: Калдыгозова С.Е., к.педаг.н., зав.кафедрой русского языка и литературы ЮКУ им. М. Ауэзова, старший научный сотрудник проекта

Баймурзаева К.Б., ст. преподаватель кафедры русского языка и литературы ЮКУ им. М. Ауэзова

Время	Программа
10.00	Приветственное слово <i>Ыбырайым Азимхан Оразбайұлы, к.филол.н., доцент, декан филологического факультета ЮКУ им. М. Ауэзова</i> <i>Парманкулова Перизат Жақсылықовна, доктор PhD, директор Департамента научных проектов и программ ЮКУ им. М. Ауэзова</i>
10.05	Вступительное слово <i>Шакенова Майгуль Тулегеновна, к.филол.н., доцент, руководитель проекта AP19679821 «Разработка методики распознавания медиаманипулирования и продвижения медиаграмотности в условиях информационного пространства Казахстана»</i>
10.10	“Продвижение медийной и информационной грамотности в системе высшего образования: вызовы и решения” <i>Гульнар Асанбаева, к.филос.н, эксперт по журналистскому образованию и медиаграмотности</i>
10.25	«Что такое манипуляция» <i>Хольгер Куссе, директор Института славистики Дрезденского Технического университета, г. Дрезден, Германия</i>
10.35	Современные проблемы манипулирования общественным сознанием в медиапространстве

	<i>Карабулатова Ирина Советовна, д.филол.н., профессор, Институт искусственного интеллекта МГУ им. М.В.Ломоносова, профессор кафедры иностранных языков филологического факультета РУДН им.П. Лумумбы, руководитель центра цифровых гуманитарных технологий "Русский язык+" Института русского языка Хэйлунцзянского университета, Харбин, Китай, Россия</i>
10.45	«Әлеуметтік желідегі ақпарат ағыны» <i>Майусова Нұржамал Әбілжанқызы, Қазақстан Журналистер одағының мүшесі, «Созақ үні» газеті редакциясының ақпаратты талдау бөлімі басшысы</i>
10.50	«Распаковка и имплементация медийной и информационной грамотности в содержании образования» <i>Каратабанов Руслан Адилханович, вице-президент Национальной академии образования им. Ы. Алтынсарина, магистр естественных наук, автор учебных программ и учебников, г. Астана</i>
11.00	«Проблема языкового манипулирования сознанием в междисциплинарной парадигме гуманитарного знания» <i>Радбиль Тимур Беньюминович, д.филол.н., профессор, зав.кафедрой теоретической и прикладной лингвистики Национального исследовательского Нижегородского государственного университета им. Н.И. Лобачевского, г. Нижний Новгород, Россия</i>
11.10	«Главная проблема социальных сетей или как не стать жертвой кибербуллинга (Рекомендации для работы с подростками)» <i>Сихамбекова Жанслу Абдразаковна, директор СОШ №30 им. О.Жандосова, г. Шымкент</i>
11.15	«Роль интернет-технологий в продвижении конспирологических теорий (на примере стран Центральной Азии)» <i>Айтмагамбетова Марал Бейсетаевна, кандидат филологических наук, региональный эксперт по МИГ, участник проектов ИИТО ЮНЕСКО и проекта MediaCAMP представительства Internews в Казахстане, г. Павлодар</i>
11.25	Коммуникативные тактики избегания триггеров в современной цифровой дипломатии <i>Ху Цзяжун PhD, кафедра русского языка, Dalian University of Technology, Далянь, провинция Ляонин, Китай</i>
11.35	«Мультиагентный подход к формированию, экспертной разметке и классификации корпуса новостных текстов» <i>Оспанова Улжан, магистр, директор Департамента прикладных исследований и разработок АО «Национальный центр исследования и оценки в образовании «Талдау» имени А. Байтурсынова МОН РК, г. Астана</i>
11.40	В аспекте влияния лингвистики на формирование виртуальной личности

	<i>Кененбаев Еркин, доктор PhD, доцент Чирчикского государственного педагогического университета, г. Чирчик, Узбекистан</i>
11.55	<p>«Манипуляция в поликультурном интернет-пространстве: подмена смыслового компонента языкового знака»</p> <p><i>Попович Ольга Александровна, к.филол.н., ассоциированный профессор кафедры филологии Торайгыров Университета, г. Павлодар</i></p>
12.05	<p>«Оқушылар мен жасөспірімдер арасында кибербуллингтің алдын алу»</p> <p><i>Жапбаркулова Салтанат Рахманбердиевна, учитель русского языка и литературы, заместитель директора по воспитательной работе ОСШ 17 имени Лермонтова, г. Шымкент</i></p>
12.10	<p>«Вопросы медиаманипулирования и медиграмотности глазами представителей СМИ»</p> <p><i>Масалева Алиса, журналист газеты «Время», г. Шымкент</i></p>
12.15	Свободный микрофон
12.25	Выработка рекомендаций

MINISTRY OF SCIENCE AND HIGH EDUCATION
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN
M.AUEZOV SOUTH KAZAKHSTAN UNIVERSITY

PROGRAM
INTERNATIONAL SCIENTIFIC SEMINAR

**“MEDIA LITERACY AS A TOOL FOR COUNTERING MEDIA
MANIPULATION”**

In the project's boundaries

AR19679821 “Development of a methodology for recognizing media manipulation and promoting media literacy in the information space of Kazakhstan”

November 3, 2023

M.AUEZOV SOUTH KAZAKHSTAN UNIVERSITY

**“MEDIA LITERACY AS A TOOL FOR
COUNTERING MEDIA
MANIPULATION”**

AR19679821 “DEVELOPMENT OF A METHODOLOGY FOR
RECOGNIZING MEDIA MANIPULATION AND PROMOTING
MEDIA LITERACY IN THE INFORMATION SPACE OF
KAZAKHSTAN”

November 3, 2023

The banner features a background image of a hand holding a tablet displaying a network diagram. The text is in purple and white. The date 'November 3, 2023' is at the bottom left. The banner includes the M.Auezov South Kazakhstan University logo and the title of the seminar. Below the title is the project name. At the bottom, there are logos of several participating institutions: HNU, Kazakh National University, Al-Farabi Kazakh National University, Technische Universität Dresden, TUSSEM, Al-Farabi Akademiya, and Henan University.

Shymkent

SEMINAR PROGRAM

Format: round table offline and online on the zoom platform (<https://us06web.zoom.us/j/3343340017?pwd=REpIQUZ6NWJLZ0hkcU5obEdUQ2ZTZz09>)

Venue: Republic of Kazakhstan, Shymkent, ave. Tauke Khana, 5, main building, room. 342

Date and time: November 03, 2023, 10.00 (Astana)

Goal: to discuss with stakeholders current issues in the study of media manipulation and promotion of media literacy in Kazakhstan and beyond

Participants: scientists, teaching staff, administration and teachers of schools in Shymkent, students, representatives of the UNESCO Cluster Office in Almaty, the Y. Altynsarin National Academy of Education , A. Baitursynov National Center for Research and Evaluation in Education “Taldau” JSC , universities of the country, foreign countries (China, Germany) and near abroad (Russia, Uzbekistan).

Moderators: Kaldygozova S.E., candidate of pedagogical sciences, head of the department of Russian language and literature of M. Auezov SKU.

Baymurzaeva K.B., senior Lecturer at the Department of Russian Language and Literature of M. Auezov SKU.

Time	PROGRAM
10.00	Greeting Ybyrayim Azimkhan Orazbayuly, candidate of philological sciences, associate professor, dean of the philological faculty of M. Auezov SKU. Parmankulova Perizat Zhaksylykovna, PhD, Director of the Department of Scientific Projects and Programs of M. Auezova SKU.
10.05	introduction Shakenova Maigul Tulegenovna, Ph.D., Associate Professor, Project Manager AR19679821 “Development of a methodology for recognizing media manipulation and promoting media literacy in the information space of Kazakhstan”
10.10	“Promoting media and information literacy in the higher education system: challenges and solutions” Gulnar Asanbaeva, Ph.D., expert on journalism education and media literacy, Almaty
10.25	"What is manipulation" Holger Kusse, Director of the Institute of Slavic Studies, Technical University of Dresden, Dresden, Germany
10.35	Modern problems of manipulating public consciousness in the media space Karabulatova Irina Sovetovna, Doctor of Philology, Professor, Institute of Artificial Intelligence, M.V. Lomonosov Moscow State University, Professor of the Department of Foreign Languages, Faculty of Philology, P. Lumumb RUDN University, Head of the Center for Digital

	Humanitarian Technologies "Russian Language+" Institute of Russian Language, Heilongjiang University, Harbin, China, Russia
10.45	<p>"Information flow in the social network"</p> <p>Mayusova Nurzhamal Abilzhankyna, member of the Union of Journalists of Kazakhstan, head of the information analysis department of the editorial office of the "Sozakh hun" newspaper.</p>
10.50	<p>"Unpacking and implementing media and information literacy in educational content"</p> <p>Karatabanov Ruslan Adilkhanovich, vice-president of the Y. Altynsarin National Academy of Education named after., Master of Science, author of curriculum and textbooks, Astana</p>
11.00	<p>"The problem of linguistic manipulation of consciousness in the interdisciplinary paradigm of humanitarian knowledge"</p> <p>Radbil Timur Benyuminovich, Doctor of Philology, Professor, Head of the Department of Theoretical and Applied Linguistics of the National Research, N.I. Lobachevsky Nizhny Novgorod State University, Nizhny Novgorod, Russia</p>
11.10	<p>"The main problem of social networks or how to avoid becoming a victim of cyberbullying (Recommendations for working with teenagers)"</p> <p>Sikhambekova Zhanslu Abdrazakovna, director of O. Zhandosov secondary school No. 30, Shymkent</p>
11.15	<p>"The role of Internet technologies in promoting conspiracy theories (on the example of Central Asian countries)"</p> <p>Aitmagambetova Maral Beisetaevna, candidate of philological sciences, Regional expert on MIL, participant in UNESCO IITE projects and the MediaCAMP project of the Internews representative office in Kazakhstan, Pavlodar</p>
11.25	<p>Communication tactics for avoiding triggers in modern digital diplomacy</p> <p>Hu Jiarong PhD, Department of Russian Language, Dalian University of Technology, Dalian, Liaoning Province, China</p>
11.35	<p>"Multi-agent approach to the formation, expert marking and classification of a corpus of news texts"</p> <p>Ospanova Ulzhan, master's degree, director of the Department of Applied Research and Development of A. Baitursynov National Center for Research and Evaluation in Education "Taldau" JSC MES RK, Astana</p>
11.40	<p>In terms of the influence of linguistics on the formation of a virtual personality</p>

	Kenenbaev Erkin, PhD, Associate Professor, Chirchik State Pedagogical University, Chirchik, Uzbekistan
11.55	<p>“Manipulation in a multicultural Internet space: substitution of the semantic component of a linguistic sign”</p> <p>Popovich Olga Aleksandrovna, candidate of philology, associate professor of the department of philology of Toraigyrov University, Pavlodar</p>
12.05	<p>"Prevention of cyberbullying among students and teenagers"</p> <p><i>Zhapbarkulova Saltanat Rakhmanberdievna, teacher of Russian language and literature, deputy director for educational work of secondary school 17 named after Lermontov, Shymkent</i></p>
12.10	<p>“Issues of media manipulation and medical literacy through the eyes of media representatives”</p> <p>Masaleva Alisa, journalist of the newspaper “Vremya”, Shymkent</p>
12.15	Free microphone
12.25	Development of recommendations